

Hygieniska krav - hygienlokaler

Miljö- och bygglovsnämnden har tillsyn över lokaler som erbjuder hygienisk behandling. Tillsynen innebär att vi kontrollerar att lokalen är lämplig för den aktuella verksamheten, verksamhetens rutiner och personalens kunskaper gällande hygien.

Anmälningssplikt

En verksamhet som erbjuder hygienisk behandling med risk för blodsmitta - en stickande och skärande verksamhet - är anmälningsspliktig och är skyldig att anmälas till till miljö- och bygglovsnämnden minst sex veckor innan verksamheten startar.

Anmälningsspliktiga verksamheter ska följa Socialstyrelsen allmänna råd om yrkesmässig hygienisk verksamhet och ha en dokumenterad egenkontroll som kan visas upp för tillsynsmyndigheten.

Verksamheter som är anmälningsspliktiga är exempelvis fotvård, akupunktur, tatuering, kosmetisk tatuering, microneedling samt microblading.

Anmälan ska vara skriftlig.

Om anmälan inte inkommer i tid kan miljö-sanktionsavgift utdömas.

Här följer information till dig som ska bedriva stickande och skärande verksamhet:

Lokalen ska användas till den verksamhet den är anmäld och avsedd för. Golv, väggar, tak och inredning ska vara i gott skick och lätta att rengöra. Textilier i form av mattor, filtar samt gardiner ska undvikas.

Verksamheten ansvarar för att ventilationen i lokalen där behandlingen bedrivs är lämplig. Verksamheten ska se till att ha kopia av protokoll från den senaste obligatoriska ventilationskontrollen (OVK). Temperaturen inomhus bör ligga inom riktvärdet 20-23 °C.

I lokalen ska det finnas:

- Handfat med varmt och kallt vatten, flytande tvål, engångshanddukar samt handdesinfektionsmedel i behandlingsrummet.
- Utslagsvask för fotbadvatten - med möjlighet att fylla på varmt och kallt vatten - i behandlingsrummet där fotvård erbjuds.
- En avskild plats med arbetsbänk och ho med kallt och varmt vatten där instrument och redskap kan ren- göras.
- Ett ventilerat städutrymme försett med hyllor och anordningar där t.ex. kemikalier och utrustning kan förvaras och moppar samt trasor kan hängas upp för att torkas.

God hygien – en förutsättning

Genom att i varje steg se till att en god hygien upprätthålls, minskar risken för smitta. God hygien bidrar också till att kunder och personal trivs och känner sig trygga.

- Rengör lokalen dagligen. Dammtorka ytor och moppa/fukttorka golv. Dammsugning kan användas för entrémattor och i väntrum men bör undvikas i övriga lokalen.
- Rengör händerna före och efter varje kund. Använd flytande tvål, pappershanddukar samt handdesinfektion. Engångshandskar ska användas under behandling, när handskarna byts ut ska händerna desinficeras innan nästa arbetsmoment upptas.
- Den som utför behandlingen ska undvika ringar, klockor och piercing i näsa och mun. Den får inte ha oläkta sår, även om handskar används.
- Redskap ska finnas i tillräcklig mängd och kontrolleras regelbundet (läs mer om detta under rengöring av instrument).
- Personalkläder bör vara lätta att tvätta samt inte användas för privat bruk.
- Handdukar och skyddsmaterial ska vara rent för varje kund. Om tvättning sker i lokalen ska det finnas ett avkilt utrymme för detta och ske i minst 60 °C.
- Behandlingsbänkar/stolar ska rengöras mellan varje kund eller förses med engångsöverdrag.
- Vid fotvård ska fotkar förses med insatsskydd av engångsmaterial.
- Slipmaskin bör vara utrustad med ”dammsug” som samlar upp sliprester.

Rengöring av instrument

Stickande och skärande redskap bör vara av engångstyp, all annan utrustning ska smittrenas mellan varje kund. Smittrening av instrument och arbetsverktyg sker i tre steg: **rengöring, desinfektion och sterilisering**:

Rena produkter är endast för ögat rena.

Vid mekanisk rengöring med diskmedel och varmt vatten avlägsnas organiskt material. Mekanisk rengöring är en förutsättning för att få ett bra resultat vid desinficering och sterilisering.

Höggradigt rena instrument är fria från mikroorganismer som normalt kan orsaka infektion.

Höggradigt rent nås genom desinfektion, d.v.s. desinfektering med hjälp av kemiskt medel eller en diskdesinfektor. Utan desinfektion kan inte steriliseringsutrustningen fungera fullständigt.

Mer information finns på Socialstyrelsens webbplats www.socialstyrelsen.se.

Steril utrustning, d.v.s. fri från levande mikroorganismer, har genomgått sterilisering med särskild steriliseringsutrustning. Bäst effekt ger en ångautoklav men effekten kan även uppnås i hetluftssterilisator. Det är viktigt att funktionskontrollera utrustningen.

Kontroll av steriliseringsutrustningen sker genom så kallat sporprov som tas 3-4 gånger per år. Svar från sporprov sparas i upp till 3 år.

Steriliserade instrument bör förpackas för att bevara steriliseringen. Steriliserade instrument ska skiljas från använda instrument fram till dess att de används.

Egenkontroll

Egenkontroll innebär att en verksamhetsutövare ska planera, kontrollera och följa upp sin verksamhet. Följande krav bör ingå i ett egenkontrollprogram.

- Det ska finnas en fördelning av ansvar. Det kan t.ex. innebära att ansvaret för olika delar av verksamheten fördelas mellan chefen, personalen och fastighetsägaren. Syftet med ansvarsfördelningen är att eventuella åtgärder snabbt ska kunna vidtas.
- Verksamheten ska ha den kunskap som behövs för att skydda människor och miljön mot olägenheter t.ex. smitta. Kunskapen ska kunna styrkas med utbildningsbevis eller kursintyg.
- Rutiner ska finnas för att säkerställa en god hälsolivå. Exempelvis rutiner för hur instrument rengörs, städning, hantering av avfall och kontroll av steriliseringsutrustningen.
- En förteckning över de kemiska produkter som används i verksamheten ska finnas, liksom säkerhetsdatablad till varje produkt som är märkt med en farosymbol.

Avfallshantering

Stickande och skärnade instrument t.ex. skalpellblad och nålar är farligt avfall. Det ska förvaras i märkt behållare med lock där det tydligt framgår att det är smittfarligt och stickande/skärande.

För att transportera små mängder farligt avfall krävs enbart anmälan till Länsstyrelsen. Hämtning av avfallet kan även göras av entreprenör som har transporttillstånd.

Hushållsavfallsliknande avfall får enbart hämtas av kommunens entreprenör. Abonnemang beställs genom kommunens kundtjänst tel 08-580 285 00. För mer information om verksamhetsavfall se Järfällas webbplats www.jarfalla.se.

Vill du veta mer? Kontakta oss på miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Ring 08-580 285 00 eller skicka e-post till miljo.bygglovsnamnden@jarfalla.se.
Läs mer på www.jarfalla.se